

Istentisztelet, 2020. július 28.

Mondani és élni

Fohász: *Uram, nem fuvalkodik fel a szívem, nem kevély a tekintetem. Nem törekszem arra, ami túl nagy és elérhetetlen nekem. Inkább csitítottam, csendesítettem lelkemet, mint anya a gyermekét. Mint a gyermek, olyan most a lelkem. (Zs 131,1-2)*

Gyülekező ének: 32,1-2 *Ó, mely boldog az oly ember életében...*

Fennálló ének: 275,1 *Az Úr Isten az én reménységem...*

Fő ének: 275,2-6 *Benne élek, haláltól nem félek...*

Lekció: Mt 23,1-13

1 Akkor Jézus így szólt a sokasághoz és a tanítványaihoz: 2 Az írástudók és a farizeusok Mózes törvényhozó székében ülnek. 3 Mindazt tehát, amit mondanak, tegyétek meg és tartsátok meg, de cselekedeteiket ne kövessétek, mert nem azt teszik, amit mondanak. 4 Súlyos és elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállára rakják, de maguk egy ujjal sem akarják azokat megmozdítani. 5 Mindent csak azért tesznek, hogy lássák az emberek: megszélesítik imaszíjaikat, és megnagyobbítják ruhabojtjaikat; 6 a lakomákon az asztalfőn és a zsinagógákban a főhelyeken szeretnek ülni; 7 szeretik, ha köszöntik őket a tereken, és ha mesternek szólítják őket. 8 De ti ne hívassátok magatokat mesternek, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok. 9 Atyátoknak se szólítsatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, aki a mennyben van. 10 Ne hívassátok magatokat tanítóknak se, mert egy a ti tanítótok: a Krisztus. 11 Aki pedig a legnagyobb közöttetek, az legyen szolgátok! 12 Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, és aki megalázza magát, felmagasztaltatik. 13 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt: ti magatok nem mentek be, és azokat sem engeditek be, akik be akarnak menni.

Imádság:

Mennyei Atyánk, köszönjük, hogy így szólíthatunk, és gyermeki bizalommal jöhetünk Hozzád. Keressük közelségedet, hogy szeretetedben megpihenjünk a napi harcok, kudarcok, próbák között. Köszönjük, hogy Krisztusban olyan tanítónk és mesterünk van, aki példát adott nekünk, megalázta magát és szolgált közöttünk. Vágyunk kegyelmedre, Igéd tanácsára, gyógyító jelenlétedre. De szeretnénk készen lenni az intelem, figyelmeztetés elfogadására is. Hiszen általa formálsz, nevelsz, alakítod jellemünket az Úr Jézus hasonlóságára, hogy neved, dicsőséged hiteles hordozói legyünk. És mennyi nyesegetni, csiszolni való van még mindig rajtunk! Könyörülj, hogy tudjunk alázattal meghajolni Előtted és kezedre bízni magukat. Szánkkal és életünkkel - mint a Te szent nyájad, mely vallja szent Fiadat, ki bűneinkért ártatlan Bárányként szenvedett sok kint - tudjuk szívünket megtisztító kegyelmedet most is megtapasztalni. Az Ő irgalmáért kérünk, hallgass meg. *Ámen*

Igehirdetés előtti ének: 300, 4 *Kegyelem vagy, égi jó, mely minden bűnt eltöröl...*

Igehirdetés: Mt 23,3

„Mindazt tehát, amit mondanak, tegyétek meg és tartsátok meg, de cselekedeteiket ne kövessétek, mert nem azt teszik, amit mondanak.“

Kedves Testvéreim!

A bevezetést és az első *jajt* hallottuk a nyolc *jaj* közül, Jézusnak a farizeusok és írástudók ellen intézett kemény beszédéből. Alkalmas ez a szakasz arra, hogy valóságosan bemutassa a farizeusokat a hibáikkal és a képmutatásukkal együtt. Hogy ne csak azt lássuk, mi is volt velük a baj, hanem túl ezen, a farizeus-lelkületet magunkban is felismerjük és kezelni tudjuk. Hiszen amikor Jézus a farizeusoktól óv, akkor nem a személyükre, hanem ellentmondásos magatartásukra utal, amely nincs összhangban a tanításukkal.

Azért fontos ezt látnunk, mert mi a farizeus szó alatt már rég nem a vallási elitet értjük, ahogyan volt az Jézus korában, amikor a teljesítményükért az emberek egyfajta tisztelettel, elismeréssel néztek fel rájuk. Mi bizony olyan negatív embereket értünk a farizeus kifejezés alatt, amilyenek mi - szerintünk - képtelenek lennénk lenni. Más szóval: úgy gondoljuk, hogy ezek az intelmek minket nem is érintenek. Az Úr Jézus pedig arra szeretne eljuttatni, hogy ne csak magunk körül, hanem magunkban is felismerjük a farizeust, hiszen ez vezethet bűntudatra, majd bűnbánatra, és megújulásra.

Ugyanis nem mindegy, hogy egy magatartást helyeslünk, megtűrünk vagy elítélünk. Ez pedig rendszerint attól függ, hogy ki az illető és mi közünk van hozzá. Ha az a másik nem áll közel a szívünkhöz, a magatartását könnyen megítéljük, elmarasztaljuk az illetőt, farizeusnak, képmutatónak nevezzük. Hiszen még a Bibliában járatlan emberek is ismerik a kapcsolatot a képmutatás és a farizeus szó között. Viszont, ha rólunk, vagy hozzánk közel álló valakiről van szó, akkor már keressük a magyarázatot, kibúvót, felmentést...

Kedves Testvéreim, azért olyan fontos Jézusnak ez a hozzánk is intézett beszéde, hogy meglássuk a szavak és tettek összhangjának a szükségességét. Abból, amit itt mond, meglepően az derül ki, hogy Ő alapjában nem a farizeusok és írástudók tanítását kifogásolja. Jézus mindig komolyan vette a törvényt, Isten kijelentését, hiába akarták az ellenkezőt rábizonyítani. Isten törvénye jó, mert Isten rendjét, ezért az emberi élet kiteljesedését szolgálja. Isten törvénye Isten dicsőségére és az ember javára van. Az írástudók és a farizeusok mondanivalója fontos, hiszen ők Isten törvényének illetékes és hivatalos magyarázói voltak.

Jézus hangsúlyozza, hogy Isten törvényét meg kell tartani, ezért amit az írástudók és farizeusok mondanak, az nélkülözhetetlen.

A farizeusok Isten Igéjét jól ismerték, önmagában helyesen is tanították, csak éppen az életük mást mutatott. Csak mondták a törvényt, de nem szerint cselekedtek. Emiatt nem voltak hitelesek. Ezért mondja Jézus, hogy amit tanítanak, azt fogadjátok el, az érvényes, de a cselekedeteiket ne kövessétek. Amikor az Igét mondják, akkor a beszédük igaz. Az Igét vegyétek komolyan. De amiben az Igének ellentmond az életük, abban ne kövessétek őket. Azért, mert hiányzik a megvalósítás az életükből, még az Ige igénye a ti életetekre változatlanul ugyanaz.

Igen, a farizeusok tanítása és élete nem volt összhangban. És ez nekünk nagy figyelmeztetés, hogy tekintsünk magunkba: vajon a mi életünk összhangban van-e azzal, amit hittel vallunk? Összhangban van-e Isten Igéjével? Mert a hiteles élet éli is Isten Igéjét, és meggyőző erejű lehet mások számára. Sőt, kérdés, mondjuk-e egyáltalán, és elég határozottan? Nincs-e igaza annak, aki úgy látja, hogy alig mondjuk, nem is éljük, ha pedig mondjuk, akkor rosszul mondjuk? Tehát, ne álljunk meg, és ne akadjunk el ott, hogy a másikat mérlegeljük, megítéljük. Hanem kövessük azt, amit Isten Igéje a szívünkre helyez.

Kedves Testvéreim, azt hiszem, mindenki találkozott már olyannal, amikor valaki arra hivatkozik például, hogy azért nem megy, mondjuk templomba, mert aki hirdeti az Igét, így meg úgy él... vagyis ő nem veszi komolyan Istent, mert a szolgálja nem hiteles. Nagyon szomorú, ha ez igaz, azonban ez akkor is többnyire csak ürügy vagy kifogás, hiszen Isten akkor is hiteles, ha szolgálói méltatlanok. Végső soron mindenki maga felel a magatartásáért. Az elutasítóért is. De tény, hogy lehúzó és megbotránkoztató, amikor valakinek az élete ellentétben van azzal, amit hirdet. Amikor joggal lehet rajta számon kérni, hogy miről is beszél, ha maga nem úgy él.

Azonban erről mondja az Úr Jézus, hogy lássunk túl az emberen, lássunk túl a méltatlan szolgán, és minden alkalmatlansága ellenére is az Ige legyen fontos. Az Ige legyen a fontos. Mert az Ige ránk is igaz. Ezt mondja alapigénk: *Mindazt tehát, amit mondanak, tegyétek meg és tartsátok meg, de cselekedeteiket ne kövessétek, mert nem azt teszik, amit mondanak.*

Ugyanakkor mi magunk se kövessük ezt a magatartást. Vizsgáljuk meg magunkat, vajon azt tesszük-e, amit mondunk, azt éljük-e, amit vallunk? Órizkedjünk attól, hogy hiteltelen étellel megüresítsük Isten igéjét, annak komolyságát. Mert ahogyan mi is sokszor aszerint fogadjuk el, amit mond valaki,

hogy ki mondja, úgy bizony a mindennapokban, ugyanezt az elvet alkalmazzák mások is ránk. És vajon nem igaz-e ez mások nézőpontjából rólunk is? Azért nem vagyunk komolyan vehetők, mert mást láttatunk, mint kellene?

Ahogy egy Halleluja ének mondja: *Hogy Jézus szíved lakója, ne csak szád, de életed prédikálja, s hogy tanácsát te is híven követed (144,2)*. A tanítás, hitvallás és cselekedet legyen összhangban. Mert ahol ellentmondás van, az megbotránkozást, megütközést, elfordulást eredményez; vagy legalábbis ürügyet ad a másoknak, hogy valakire kibeszélhesse magát. Mi a megoldás? Van megoldás? Úgy gondolom, ha nem lenne, Jézus nem beszélne erről az egész problémáról. De beszél róla, int, figyelmeztet. Mert sokkal többről van szó, mint hogy féltve őrizzük a magunkról alkotott jó képet a másokban. Ugyanis itt a másik emberről van szó. Arról, hogy a rossz példánkkal milyen kárt okozhatunk neki és benne.

A farizeusok és írástudók magatartásának kritikája elénk tárja a szokásaikat, amiknek célja: *„Mindent csak azért tesznek, hogy lássák az emberek, hogy feltűnjenek az embereknek”*, és ezek az emberek a farizeusok hiúságának, önzésének estek áldozatul. Mert önzők, amikor emberi elismerést aratnak. A látszat-istenfélelmükkel jól megtévesztik őket: az imaszíjak megszélesítése, ruhabojtok megnagyobbítása a vallásosságukat akarta hangsúlyozni, mint akik túltesznek a törvény előírásain is. Pedig ezek Izráel fiait éppen a szabadító Istenhez tartozásukra emlékeztették, hívogató, hálaadásra ösztönző, Isten közösségét kereső, nem pedig magamutogató szerepük volt.

Ugyanakkor a farizeusok emberi rendelkezéseikkel micsoda elhordozhatatlan terheket raktak másokra! A további, *„jaj nektek”* kezdetű versek utal erre még Jézus. De elég ezt hallanunk: *„Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt: ti magatok nem mentek be, és azokat sem engeditek be, akik be akarnak menni”*. Végül is – mondhatjuk – a menny kapuját torlaszolták el követeléseikkel és képmutatásukkal olyan emberek előtt, akik azt keresték, vágytak rá. Ez nagyon súlyos vád. Ebben rejlik vétkük súlyossága. *Ti ugyan nem mentek be, de akik akarnak, azokat sem engeditek bemenni*.

Kedves Testvéreim, gondolunk-e rá, hogy akár valakinek a hitre, üdvösségre jutását is akadályozhatjuk a hiteltelen életünkkel, azzal, ha miattunk megbotránkozik és kiábrándul a hívők közül? Mert ő még nem tart ott, hogy ne a tanítványt, hanem a tanítványon keresztül, még akár annak méltatlansága ellenére is a Mestert lássa. Igaz, hogy a hitre, üdvösségre jutás kegyelemből történik, de az is igaz, hogy *jaj annak az embernek, aki megbotránkoztat (Mt 18,7)*.

Jézus hangsúlyozza, hogy az Övéi ne legyenek olyanok, mint a farizeusok és írástudók. Ezek a *jajok* itt nem ítéletként, hanem figyelmeztetésként hangzanak el. Magukban hordozzák a helyzet megváltozásának lehetőségét! Még lehet ebből megtérni! A szeretet királyi törvénye (Jk 2,8) szerint kerülhet életünk összhangba Isten igéjével, ha tanítványokká leszünk, a szó valódi értelmében. Ahol nem az számít, hogy ki vagyok, kinek látszom, hanem, hogy kicsoda Jézus. És Őt követem abban is, hogy Hozzá szeretnék hasonlítani, Őt szeretném láttatni, Hozzá szeretnék hívogatni, vezetni másokat.

Az Úr Jézus a tanítványokat emberhalásznak hívta el. A mai történet fényében pedig az látjuk, hogy az emberhalász az Ige hiteles megélésével is hívogatja, engedi, sőt bemenni segíti az Ő országába azokat, akik kívül vannak. Tanítvány, akinek életében ennek az országnak a valósága látható, és lesz vonzóvá, kívánatosná. A tanítvány pedig eszköz lehet prédikáló életével, hogy a kegyelem nyitott ajtaján minél többen beléphessenek. *Ámen*

Imádság:

Úr Jézus Krisztus, szégyenkezve köszönjük kijózanító Igédet. Bizony mindig másokban véljük meglátni a farizeust, közben észre sem vesszük, mennyire fontos nekünk, hogy minél jobb benyomást keltsünk az emberekben. Bocsásd meg életünk sok ellentmondását. Azt, hogy sokszor nemcsak cselekedetben, de tanításban is eltérünk Igédőtől. Ahogyan tekintetünk elől sokszor eltakar gyermekeid méltatlan magatartása, úgy mi is sokszor eltakarunk mások előtt méltatlan magatartásunkkal. Bocsásd meg mindazt a kárt, amit így okoztunk mások életében, megbotránkoztatva őket.

Könyörülj rajtunk, hogy igazán tanítványokká legyünk. Akiknek életében látható és felismerhető vagy. Akik élete által vonzóvá lesz a Hozzád tartozás mások számára. Add ezt valamennyi Benned hívó, Téged szerető és követő gyermeked életében megvalósulni, hogy akik nem akarnak tudni Rólad, ne néped, egyházad miatt káromolják nevedet. És ne akadályok, hanem eszközök lehessünk mások hitre jutásában. Így áldd meg forgolódásunkat szeretteink, gyülekezetünk, gyermekeink és fiataljaink körében a ránk következő héten is. Hadd tudjunk szívben, lélekben, magatartásunkban egyre jobban hasonlítani Hozzád. Kérünk, oltalmaddal, szereteteddel maradj velünk. *Ámen.*

Mi Atyánk...

Áldás: Ne látszatra szolgáljatok, mintha embereknek akarnátok tetszeni, hanem Krisztus szolgáljaként cselekedjétek Isten akaratát. Ámen (Ef 6,6)

Záró ének: 119,1.4 *Az oly emberek nyilván boldogok...*

A mérleg

A jómódú gazda és a szegény ember üzletet kötött. A gazda minden héten ad két kiló túrót a szegény embernek, aki pedig viszonzásul két kiló összegyűjtött mézet ad.

Ment az üzlet rendben jó ideig, amíg egyszer csak a gazda arra gondolt, hogy bizony nem minden ember tisztességes, és meg kellene mérnie, amit kap.

Úgyhogy mikor legközelebb vitte a túrót, és néhány perc múlva megkapta a mézet, azt hazavitte, és a pontos mérlegén megmérte – hát csak másfél kiló volt!

Felháborodva ment a szegény emberhez, és indulatosan a szemére vetette, hogy becsapta őt.

A szegény ember lehajtotta fejét, és így szólt:

– Nagyon sajnálom, hogy így történt, de én nagyon szegény ember vagyok. Egy kétserpenyős mérleget még tudtam szerezni, de súlyokra már nem volt pénzem. Így hát, amikor megkaptam tőled a túrót, és kivittem a kamrába, rátettem a mérleg serpenyőjére, és a másik serpenyőbe kimértem az azonos súlyú mézet.

A gazda roppant módon elszégyellte magát, és hazament.

A hármasszita

Valaki egyszer Szókratészhez, a nagy görög bölcshez fordult: Valami fontosat szeretnék egy barátodról elmesélni! Várj egy pillanatot – vágott közbe a bölcs. – Átszűrted-e mondanivalódat a hármasszítán? Milyen hármasszítán? – lepődött meg az illető.

– Nos, jól figyelj! Az első az igazság szítája. Meggyőződted-e arról, hogy hiteles az, amit mondani akarsz?

– Nem. De... megbízható embertől hallottam... – Akkor bizonyosan átszűrted a második szítán! Ez a szita a jóság.

– Enyhe pírba borult a partner arca: – Be kell vallanom... Nem...

– Akkor bizonyosan gondoltál a harmadik szítára, hogy hasznos lesz-e neked az, amit barátomról mondani akarsz. – Hogy hasznos, azt éppen nem lehetne mondani...

– Akkor – fejezte be a bölcs – ha se nem igaz, nem is jó, nem is hasznos, amit mondani akarsz, tartsd meg magadnak!